

JAK KORZYSTAĆ Z ESWIL?

Przesuwanie skanów

2

The screenshot shows a web-based dictionary interface. At the top, there is a navigation bar with letters A through Z and Z with a diacritic. Below this is a search bar with the text "Wyraz hasłowy zaczynający się:" followed by a dropdown menu showing "é" and "a fronte". There are buttons for "Znajdź!" and "Wyloguj!". Below the search bar, there are navigation controls: "Otwórz hasła" with a dropdown, "na stronie 3 / 2280", and zoom controls set to "100%". A "Układ" button is also present. On the left side, there is a list of words starting with "A", each followed by a number in brackets, such as "Abacus", "Abaddon [3]", "Abakus [3]", etc. The main content area shows the letter "A" in a large font, with a pink arrow pointing to it from the left. Above the letter "A", there is a small text box containing the text: "A, pierwsza głoska alfabetu. *nieod. n.*, *Nie umie ani a, ani b, zam.* nic zgoła nie umie. *Od a aż do z, zam.* od początku do końca." The interface also includes a "Pomoc" button in the top right and a "filtry" button in the bottom right.

A B C Ć D E F G H I J K L M N O Ó P Q R S T U V W X Y Z Ź Ż

Wyraz hasłowy zaczynający się: a fronte Wyloguj!

Otwórz hasła na stronie 3 / 2280 % Układ

← pozostałe (6) →

A, pierwsza głoska alfabetu. *nieod. n.*, *Nie umie ani a, ani b, zam.* nic zgoła nie umie. *Od a aż do z, zam.* od początku do końca.

A.

A, pierwsza głoska alfabetu, *nieod. n.* *Nie umie ani a, ani b, zam.* nic zgoła nie umie. *Od a aż do z, zam.* od początku do końca.

A ma znaczenie raz spójnika, drugi raz wykrzyknika. *Jako spójnik* 1) łącząc wskazuje różnicę w przedmiotach. *Oszczędność a rozrzutność nie idą w parze. Woda a piwo, to różny napój.* 2) łącząc te same wyrazy, wielorakie ma znaczenie: a) łącząc dwa te same przypadki jednego rzeczownika (zwykle pierwsze przypadki) wyraża wielkie podobieństwo osób, lub rzeczy. *To Hiszpan a Hiszpan*, t. j. tak podobny do Hiszpana, iż go za Hiszpana wziąć można; b) łącząc tę samą formę słowa, wyraża ciągłość działania. *Bije a bije*, t. j. ciągle bije; c) niekiedy powtórzenie tego samego wyrazu ze spójnikiem *a* oznacza *nie, jak tylko*, albo *zawsze tylko*. *Nam chleb a chleb jeść każe*, t. j. nic innego, jak tylko chleb, zawsze tylko chleb; d) łącząc tę samą formę przeczęcego wyrazu, wzmacnia przeczenie i znaczy tyle co *wcale, zgoła*. *Nikomiu a nikomu tego nie powiadam*, *zam.* nikomu zgoła nie powiadam; *Nie a nie nie dam*, *zam.* nie wcale nie dam; e) łącząc wyraz *wszystek* wyraża zupełność, bez żadnej pozostałości. *Wszystko a wszystko mi odebrał*. *Wszyscy a wszyscy na to się zgodzili*; f) łącząc

3) pogardę. *A tobie co do tego?* 4) naganę, lub gniew. *A niechże ciebie nie znam!* 5) niecierpliwość. *A dopókiż to? A za kogoż ty mnie masz? A z kimże to ty mówiasz?* 6) *a co? jest tyle co: jakie tedy? A co, nie mówiłem? zam.* jakie tedy, nie mówiłem? *A! a! a!* używa się dziwiąc się jakiej rzeczy nowo widzianej lub słyszanéj.

* **A** znaczy w łojce ogólne pozwalenie, podług prawa: *asserit A, negat E*, sed universaliter *ambo*, lub po polsku: *A brzm. pozwalałam, E nie pozwalałam*, obadwa zaś ogólnie. Zdanie *A* jest takie: *Wszyscy ludzie rodzą się i umierają*.

A, *mus.* jedna z siedmiu nut muzykalnych; główny ton, według którego nastrojają się muzyczne instrumenty, i który powinien być dźwiękiem kamertonu; niektórzy stróny do rzniętych instrumentów nazywają się także *a*, od dźwięku który wydawać powinny.

A, *kup.* 1) *zam.* na; *np.* *a conto* (na rachunek). 2) *zam.* po; *np.* a 75 Rbl. t. j. po 75 rubli.

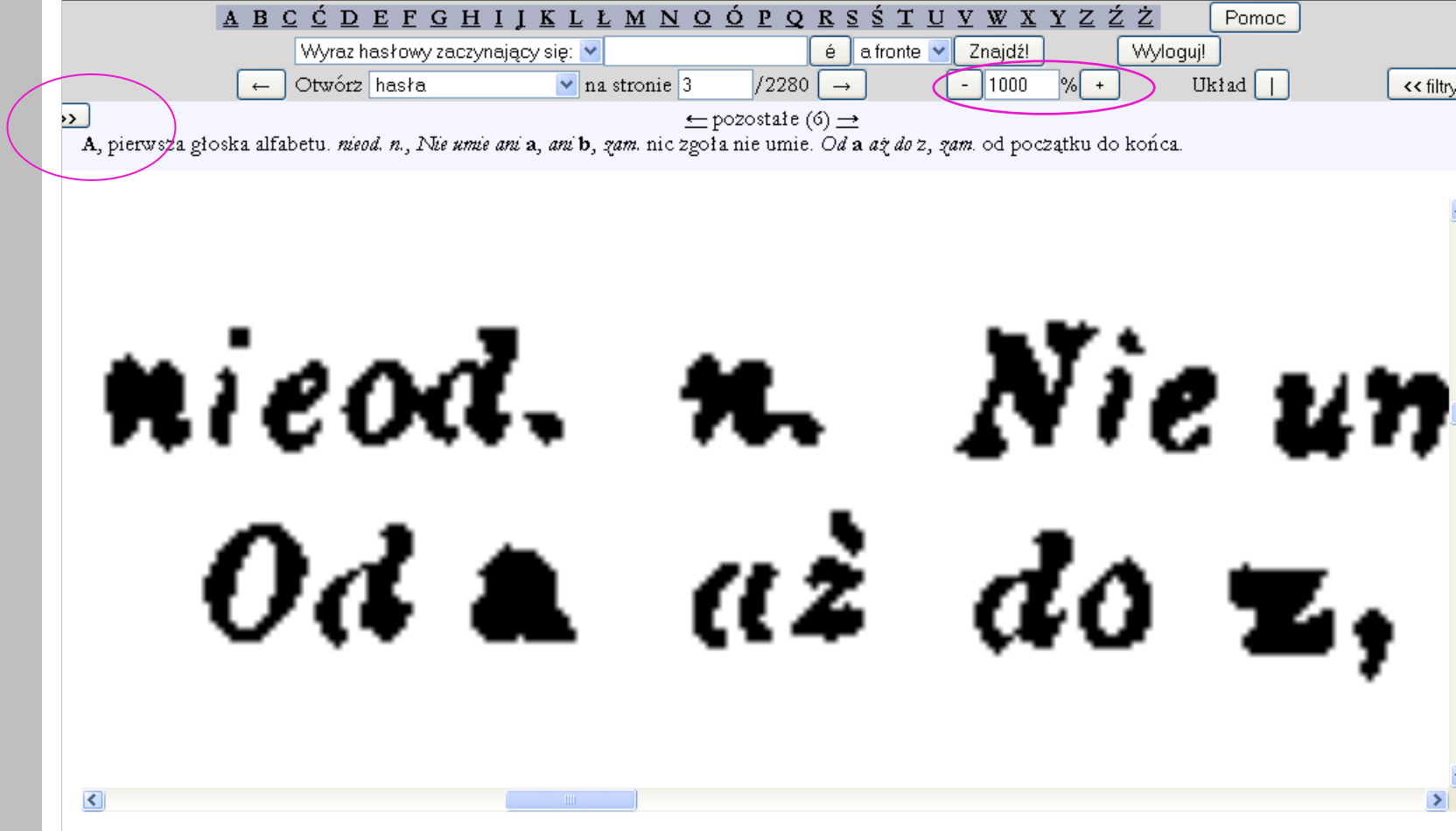
Abaddon, a, *blm. m. bibl.* (z hebr.) oznacza skażenie, zepsucie, zgubę; *przen.* w Star. Test. piekło, śmierć wieczna; w Apokalipsie anioł przepaści, zguby, wódz strasznej szarańczy, wysyłej z piekła dla ukarania wystę-

3

Zmiana wielkości skanu

1) wpisanie liczby w oknie

2) klikanie przycisku ze znakiem „+”

4

Zwiększanie pola na skan

Przycisk **chowania** pola z indeksem.

Powiększenie skanu .

PRZEDMOWA.

Każdy naród w dziełach swoich wyraził siebie samego: wszystko, czego dokonał na polu chwały, w izbie obrad, w dziedzinie sztuk i nauk, w zawodzie przemysłowym, składa się na rysy jego historycznego wizerunku. Lecz nie tak dobitnie i tak całkowicie nie przedstawia geniuszu narodowego, jego bogactwa treści duchowej, jego stosunku z niebem i ziemią, jego właściwego sposobu zapatrywania się na wszystko, jak mowa. Ona to na jego dziejowym obliczu jest tym *wyrazem*, którego żadnymi innymi cechami oddać nie podobna. Jak brak wyrazu na twarzy człowieka jest dowodem nędzy moralnej, obwieszczeniem wszem w obec, iż ten człowiek nie dorobił się pracą duchową godności wyróżnienia się z tłumu, i, jako jednostka pełna treści, prawa na nieśmiertelność dziejową; tak równie brak właściwego wyrazu w mowie narodu jest dowodem jego niemocy duchowej, zaprzeczeniem prawa na godność osoby zbiorowej i na życie nieśmiertelne na ziemi. Mowa jest najświętszą częścią samego narodu. Za żywota politycznego ona jest skarbnicą „przedzy myśli ludu i kwiatów jego uczuć”, pośredniczką pomiędzy myślą a czynem, nieraz matką czynu. Jeżeli los wszystko odejmie, ona zostaje mu jako ostatnia przyjaciółka z lat dawnych, i nie opuści strapionego aż do chwili ostatniej. Po zgonie jego jest tchnieniem sięgającym w wieki: dźwięki jej skryształizowane w piśmie są najwymowniejszym nagrobkiem dla umarłej cielesności zbiorowego człowieka. Wszystkie też ludy przecuciem wiedzą, że mowa jest ich najdroższym mieniem, że jak rozwód z jednością, tak poszanowanie jej z drugimi stronami, jest warunkiem ich żywota. Stąd to na-

6

Wybór skanów części *Słownika*

Pierwsza z ośmiu stron *Przedmowy*.

Przejdźcie do kolejnej strony.

OBJAŚNIENIE SKRÓCEN I ZNAKÓW UŻYTYCH W SŁOWNIKU.

<p>ag. <i>znaczy</i> wyraz agronomiczny.</p> <p>an. — — anatomiczny.</p> <p>ap. — — aptekarski.</p> <p>ar. — — architektoniczny.</p> <p>art. — — artyleryjski.</p> <p>as. — — astronomiczny.</p> <p>b. — biernie, <i>lub</i> bierny.</p> <p>bart. — bartniczy.</p> <p>bib. — biblijnie.</p> <p>blm. — bez liczby mnogiej.</p> <p>blp. — — — pojedynczej.</p> <p>bł. — błędnie.</p> <p>bot. — wyraz botaniczny.</p>	<p>kuch. <i>znaczy</i> — kucharski.</p> <p>kup. — — kupiecki.</p> <p>kuśn. — — kuśnierski.</p> <p>lep. — lepij.</p> <p>licz. — liczebnik, imię liczbowe.</p> <p>Linn. — Linneusza botanika.</p> <p>lm. — liczba mnoga.</p> <p>łow. — wyraz łowierki.</p> <p>m. — rodzaju męskiego.</p> <p>mat. — wyraz matematyczny.</p> <p>mech. — — mechaniczny.</p> <p>med. — — medyczny.</p> <p>mian. — mianowicie.</p>
--	---

7

Wybór skanów części *Słownika*

Pierwsza z dwu stron.

WYRAZY GEOGRAFICZNE, RÓŻNE OD NAZW POSPOLICIE UŻYWANYCH I ZNAJOMYCH
W JĘZYKU POLSKIM, A SZCZEGÓLNIE ZNIEMCZONYCH, ODNOSZĄCYCH SIĘ
DO GEOGRAFII KRAJU POLSKIEGO.

A.

Aachen, *Akwisgran*.
Achan, *Ajan*.
Acorus, *Acorskie wyspy*.
Adelnu, *Odolanów*.
Adelsberg, *Podstolna*.
Adeltluss, *Orlice*.
Aesslo, *Less*.
Aglar, *Akwilegja*.
Agram, *Zagrab, Zagrzeb*.
Aign, *Łwa*.
Aix-la-Chapelle, *Akwisgran*.
Akerman, *Biatogród*.
Alby, *Albiga*.
Aldborough, *Aldburyg*.

Austerlitz, *Slawków*.
Austria, (prowincja) *Rakusy*.
Autriche, *Austria (cała)*.
Auvergne, *Owernija*.
Awassa, *Petrozawłowski port (Kam-
czatka)*.
Asan, *Ajan*.

B.

Baba, *Babia góra*.
Badiman, *Gambja*.
Baes, *Baja*.
Be-fing, *Czarna rs*.
Bahr-el-Abiad, *Biała rs*.
Baiern, *Bawarja*.
Balmuts, *Bojnica*.

Berbir, *Grodyska*.
Berent, *Kościersyn, v. Kościersyna*.
Bergstadt, *Smolnik*.
Bernstadt, *Bieratów*.
Bestreitz, *Bystrayca*.
Besut, *Bezunt, Besqd.*
Betsche, *Pasczew*.
Betzko, *Beczno*.
Bouthen, *Bytów (Szląsk)*.
Bidgosthia, *Bydgoszcz*.
Blaola, *Bieca*.
Biellitz, *Bielż*.
Bielitzin, *Bielica*.
Bielniera, *Bielany*.
Billn, *Bylina*.
Billagos, *Bijuga*.
Bipont, *Księstwo Dwóch Mostów*.
Birnbaum, *Mieduszyce*.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE.

Błażej.
 Błogosław.
 Bogna.
 Bogodar.
 Bogowit.
 Boguchwał.
 Boguchwała.
 Bogumił.
 Bogumiła.
 Bogumir.
 Bogusław.
 Bogusława.
 Bogusz.
 Boguwola.
 Bohdan.
 Bohdana.
 Bojomir.
 Bolesław.
 Bolesława.

Czestmir.
 Dadzibóg.
 Dalemił.
 Damian.
 Daromiła.
 Darosław.
 Długomił.
 Długosław.
 Dobiesław.
 Dobrochna.
 Dobrogniewa.
 Dobrogost.
 Dobromił.
 Dobromiła.
 Dobromir.
 Dobromira.
 Dobrosław.
 Dobrosława.
 Dobrowit.

Krasnoroda.
 Krzepimir.
 Krzesława.
 Krzesimir.
 Krzeszomyśł.
 Lasota.
 Lechosław.
 Letosław.
 Litomił.
 Lubomił.
 Lubomiła.
 Lubomir.
 Lubomira.
 Lubosław.
 Ludomił.
 Ludomiła.
 Ludomir.
 Ludomira.
 Ludomyśł.

SŁOWA NIEFOREMNE.

SKRÓCENIA.

bier. imiesłow bierny. **csys.** znaczenie czynne. **dk.** słowo dokonane. **im. ter.** imiesłów teraźniejszy, — **prs.** imiesłów przeszły. **i. m.** liczba mnoga; **lp. II.** osoba pojedyncza. **nd.** słowo niedokonane. **niem.** odmiana nieużywana. **nij.** znaczenie nijakie. **ob.**

obacz. prow. prowincjonalnie. **prn.** czas przeszły trybu oznajmującego. **prse.** odmiana przestarzała. **prsyss.** czas przyszły trybu oznajmującego. **rosk.** tryb rozkazujący. **rs. sz.** rzeczownik słowny. **ter.** czas teraźniejszy trybu oznajmującego. **v. lub.**

Bać się; prs. bał się; czasu ter. trybu rozk. i im nie ma, potycza go od słowa **Bojéd się; ter. boi się, boję się, boles się, bołmy się, bołete się, boją się; ros. bój się; im. ter. boją się, bojący się, rs. si. ma swój własny: bańte się.**

Bajad, jak Łajad.

Bid; prs. bił; ter. bije, biję, bijesz, bijemy, bijecie, biją; ros. bij; im. ter. biją, bijący, — prs. (za)biwasy, bity; rs. si. biło.

Bieđz; prs. biegł; ter. biegnę, biegną; — innych odmian potycza od słowa Biegnąd (którego jest skróceniem) albo od Bieknéd, obu foremnych, i stąd ma: ter. biegnie v. bieży, biegniesz v. bieżysz, biegniemy v. bieżymy, biegniecie v. bieżycie; ros. biegnij v. bież; im. ter. ma swój: biegną, biegnący.

Bieđz się; prs. bił się; ter. bije się, biję się, bijesz się, bijemy się, bijecie się, biją się; ros. bij się; im. ter. biją się, bijący się, rs. si. bił się.

Czad, (dziś tylko w połączeniu z przyimkami: Poczad, Zaczad, Wypoczad i t. d.); prs. czął (prse. czął), cząta, cząto, cząli, cząty; prsyss. (po)czanie, czą, czniecz, czniemy, czniecie, czną; ros. czniój; im. prs. (po)cząwszy, (za)cząty; rs. si. cząto.

Czyéd; prs. czetł, (bi. czetł); ter. czole, czte, czciecz (cziesz), czolemy, czolecie, czte; ros. czoió; im. ter. czta, cztaoy; rs. si. czienie. W tém znaczeniu używano też słowa Czicid, i stąd pochodzi u niektórych pisarzy pomieszanie odmian.

Dađ; prs. dał; prsyss. da, dam, dass, damy, dacie, dade; ros. daj; im. prs. dawasz, dany; rs. si. danie.

Dawad; prs. dawał; ter. daje, daję, dajesz, dajemy, dajecie, dają, — dawniej zaś foremnie: dawa i t. d.; ros. dawa; im. ter. dają (daw. dawając), dający (daw. dawając) — prs. (daw. dawając) dawał.

SPIS JOO., JWW. i WW. PRENUMERATORÓW NA SŁOWNIK.

Wydanie 25 Rublowe na welinowym papierze.

Czapski Marjan, Hrabia.
Kopański Stanisław.
Mittermann Rudolf.
Nargielewicz Jan.

Tyszkiewicz Jan, Hrabia, Marszałek.
Ważyński Bolesław.
Zyrycki Ksiądz, Kanonik.

Wydanie zwyczajne.

Abancourt Fr.
Abramowski Antoni.
Adamowicz Antoni.

Ciechanowski, Ksiądz.
Ciemirski.
Ciemniewska.

Wyrazy hasłowe

12

Kilka wyrazów hasłowych w jednym artykule hasłowym.

The screenshot shows a search interface for a Polish dictionary. At the top, there is a navigation bar with letters A-Z and a 'Pomoc' button. Below it, a search bar contains 'Wyraz hasłowy kończący się: eńka' and a 'Znajdź!' button. To the right of the search bar is a 'Wyloguj!' button. Below the search bar, there are controls for 'Otwórz hasła' (set to 'na stronie'), '1820 / 2280', a zoom level of '200%', and an 'Układ' button. On the left side, there is a list of search results, including '1-24/24 artykuły hasłowe: 12' and a list of words like 'babuleńka', 'Damuleńka', 'Duszeńka', etc. The main content area displays a detailed entry for 'Wdowa, y, lm. y. « 1) i zdr. piens. Wdówka, v. Wdoweczka, (prze. Wdowiczka, Wdowuleńka, v. Wdowieńka), ii lm. i, ż. v. Wdowunia, v. Wdowuła, i, lm. ie, ż. kobieta, która przez śmierć meża straciła towarzysza życia, osierociła po meżu. U wdowy chleb gotony, ale nie każdemu zdrowy, przys. Kochana wdowunia. fig. Jesteś wolną, jesteś wdową po wielkim człowieku; trądzisz go, choć jeszcze żyje, już nie twój. 2) = fig. or. dawny otwór po wyjętym uiffulu. Do wdowy! tak wołają oryle, kiedy zatrzymują tratwę przy brzegu, gdzie jest ów otwór po wyjętym art'falu.' The entry is highlighted with a pink rounded rectangle. Below the main entry, there is a section titled 'dojść wpuszczać.' and another entry for 'Wdowa, y, lm. y. i. 1) i zdr. piens. Wdówka, v. Wdoweczka, (prze. Wdowiczka, Wdowuleńka, v. Wdowieńka), i, lm. i, i. v. Wdowunia, v. Wdowuła, i, lm. ie, i. kobieta, która przez śmierć meża straciła towarzysza życia, osierociła po meżu. U wdowy chleb gotony, ale nie każdemu zdrowy, przys. Kochana wdowunia. fig. Jesteś wolną, jesteś wdową po wielkim człowieku; trądzisz go, choć jeszcze żyje, już nie twój. 2) = fig. or. dawny otwór po wyjętym uiffulu. Do wdowy! tak wołają oryle, kiedy zatrzymują tratwę przy brzegu, gdzie jest ów otwór po wyjętym art'falu.'

A B C D E F G H I J K L M N O Ó P Q R S Ś T U V W X Y Z Ź Ż

Wyraz hasłowy zaczynający się: é a fronte

← Wyraz hasłowy zaczynający się: stronie 3 /2280 → - 120 % + Układ | << filtry

Wyraz hasłowy zawierający: <← pozostałe (6) →

Wyraz hasłowy kończący się: <← pozostałe (6) →

Wyraz hasłowy: <← pozostałe (6) →

etn. nieod. n., Nie umie ani a, ani b, zam. nic zgoła nie umie. Od a aż do z, zam. od początku do końca.

[3]
[3]
[3]
[3]
[3]
[3]
pacus
paddon [3]
pakus [3]
pan [3]
partarea [3]
parys [3]
pas [3]
pass
paz [3]
pazi
poba [3]
pocas [3]
podank [3]
podankować [3]
poderyta [3]
podhuci [3]
podimi [4]
dominalis
podominalny [4]
podruk [4]
podul-medźvd [4]

13

Praca z indeksem

Budowa wyrazów hasłowych

Wyrazy hasłowe kończące się ...

14

Pierwszy wyraz hasłowy
w indeksie
z numerem strony.

The screenshot shows a search interface for a dictionary. At the top, there is a navigation bar with letters A-Z and a search bar. The search bar contains the text "Wyraz hasłowy kończący się: eńka" and "é (a fronte)". Below the search bar, there are options for "Otwórz hasła" and "na stronie 263 / 2280". The search results are displayed in a list on the left and a detailed view on the right. The list on the left includes "Duszejka [263]" and "Duszeńka". The detailed view on the right shows the entry for "Duszejka (Duszeńka), i, lm. i, ż. nieuż. przyjaciółka, kochanka." and provides definitions for "Duszenie", "Duszetratny", "Duszewny", "Duszka", and "Duszkciem".

A B C Ć D E F G H I J K L Ł M N Ń Ó P Q R S Ś T U V W X Y Z Ź Ż Pomoc

Wyraz hasłowy kończący się: eńka é (a fronte) Znajdź! Wyloguj!

Otwórz hasła na stronie 263 / 2280 - 200 % + Układ << filtry

Duszejka (Duszeńka), i, lm. i, ż. nieuż. przyjaciółka, kochanka.

Duszejka (Duszeńka), i, lm. i, ż. nieuż. przyjaciółka, kochanka.

Duszenie, a, lm. a, n. 1) dławienie, ob. *Uduszenie, Duszenie nocne, ob. Zmora. 2)* = kuch. smażenie v. tuszenie (np. mięsa) w zakrytém naczyniu.

Duszetratny, a, e, p. prze. duszę gubiący, tracący. *Zte i duszetratne rzeczy.*

Duszewny, a, e, p. prow. ob. Duszny.

Duszka, i, lm. i, ż. (sdr. od Dussa) 1) nieuż. Pani duszka, miłośnica, kochanka. 2) = jako wyrażenie pieśczośliwe. *Moja duszko! zam. moje serce! fig. Da on duszkę świętą, nie da nic. 3)* = v. *Macierduszka, bot. posp. nazwa rośliny: Lebiodka pospolita (Origanum vulgare). 4)* = serce w żelazku od prasowania, które się napala w ogniu.

Duszkciem, ps. jednym tchem, nie oddychając, nie od-

Wyrazy hasłowe kończące się znakiem „!”

15

The screenshot shows a search interface for Polish words ending in an exclamation mark. The search criteria are set to "Wyraz hasłowy kończący się:" followed by "!" and "na stronie 653 / 2280". The search results are displayed in a list on the left and a detailed view on the right.

Search Results List:

- Miaul! [653]
- Mimi! [664]
- Mykl! [692]
- O! [793]
- Ochl! [829]
- Oh! [890]
- Ohol! [891]
- Ojl! [891]
- Opapa! [910]
- Otl! [943]
- Otl!
- Otiu haha hahul! [944]
- Otol! [944]
- Pfe!
- Przybywaj! [1281]
- Sitl! [1485]
- Skik! [1491]
- Stysz! [1516]
- Szal! [1611]
- Sztygl! [1651]
- Szuch! [1652]
- Ściol! [1663]
- Taf! [1688]
- Tereferel!
- Truś! [1722]
- Tuj! [1732]
- Ululal! [1763]

Search Results Detail:

Miaul! w. krzyk kota.

Miauczeńśó, ał, y, sn. nd. krzyk koci pędzi kota niech nie miauczy.

Miauczenie, a, bfm. n. wydawanie kr

Miauknąć, ał, ie, sn. jednt. (o kocie) knąć.

Miandra, y, lm. y, ś. niekś. 1) błonk trzna strona skóry wygarbowanej.

Mianga, i, bfm. ś. 1) gąszcz powsta czego soczystego. *Utluc roślinę na miazgę na miasae. Strzaskal mu atowe na miasae*

Wyrazy hasłowe zawierające -*mądr*-

17

The screenshot shows a web-based dictionary search interface. At the top, there is a navigation bar with letters A-Z and a search bar. The search bar contains the text "Wyraz hasłowy zawierający: mądr" and a search button labeled "Znajdź!". Below the search bar, there are options for "Otwórz hasła" and "na stronie 95 / 2280". The search results are displayed in a list on the left and a detailed view on the right. The detailed view shows the following entries:

- Bogomądrość**, *ści, blm. ż. nieuż.* znajomość rzeczy bożych.
- Bogomądry**, *a, e, p. nieuż. ob. Teolog, Bogosłów.*
- Bogomęski**, *a, ie, p. nieuż.* bogoczłowieczy. *Jak się nie mamy zadziwić bogomęskiemu twemu porodzeniu!*
- Bogomile**, *ob. Bogormile.*
- Bogomiły**, *a, e, p.* Bogu przyjemny.
- Bogomodlca**, *y, lm. e, m.* modlący się do Boga. *Prawdziwi bogomodlcy modlić się będą ojcu w duchu i w prawdzie.*
- Bogomodlny**, *a, e, p.* Bogu się modlący, nabożny.
- Bogomodlstwo**, *a, lm. a, n.* modlenie się do Boga. *Bogomodlstwo za mnie i za inne dusze.*
- Bogomówca**, *y, lm. e, m. nieuż.* o Bogu mówiący, bo-

Dygitalizacja

bazodanowa

Wyraz hasłowy zaczynający się: é a fronte

Otwórz hasła na stronie 3 /2280   100 % Układ

← pozostałe (6) →

A, pierwsza głoska alfabetu. *neod. n., Nie umie ani a, ani b, zam.* nic zgola nie umie. *Od a aż do z, zam.* od początku do końca.

A.

A, pierwsza głoska alfabetu. *neod. n., Nie umie ani a, ani b, zam.* nic zgola nie umie. *Od a aż do z, zam.* od początku do końca.

A ma znaczenie rodzajnika, drugi raz wykrzyknika. *Jako spójnik 1) wskazuje różnicę w przedmiotach. Oszczędność i skąpstwo nie idą w parze. Woda a piwo, to różny rodzaj. 2) łącząc te same wyrazy, wielorakie ma znaczenie łączące dwa te same przypadki jednego rzeczownika (zwykle pierwsze przypadki) wyraża wielkie podobieństwo osób, lub rzeczy. To Hiszpan a Hiszpan, t. j. podobny do Hiszpana, t. j. go za Hiszpana wziąć. b) łącząc tę samą formę słowa, wyraża ciągłość. Bije a bije, t. j. ciągle bije; c) niekiedy po wyrażeniu tego samego wyrazu ze spójnikiem a oznacza nie jak tylko, albo zawsze tylko. Nam chleb a chleb jeść każę, t. j. nie innego, jak tylko chleb, zawsze tylko chleb; d) łącząc tę samą formę przeczęcego wyrazu, wzmacnia przeczenie i znaczy tyle co wcale, zgola. Nikomu a nikomu tego nie powiadaś, zam. nikomu zgola nie powiadaś. Nic a nic nie dam, zam. nic wcale nie dam; e) łącząc wyraz wszystkie wyraża zupełność, bez żadnej pozostałości. Wszystko a wszystko mi odebrał. Wszyscy a wszyscy na to się zgodzili; f) łącząc 3) pogardę. A tobie co do tego? 4) nagany, lub gniew. A niechże ciebie nie znam! 5) niecierpliwść. A dopóki to? A za kogoż ty mnie masz? A z kimś to ty mówisz? 6) a co? jest tyle co: jakże tedy? A co, nie mówilem? zam. jakże tedy, nie mówilem? A! a! a! używa się oziwiąc się jakiejś rzeczy nowo widzianej lub słyszanej.*

* **A** znaczy w loice ogólne pozwalanie, podług prawa: asserit **A**, negat **E**, sed universaliter ambo, lub po polsku: **A** brmi *pozwałam*, **E** nie *pozwałam*, obadwa zaś ogólnie. Zdanie **A** jest takie: *Wszyscy ludzie rodzą się i umierają.*

A, *mus.* Jedna z siedmiu nut muzycznych; główny ton, według którego nastrojają się muzyczne instrumenta, i który powinien być dźwiękiem kamertonu; niektóre stróny do rżniętych instrumentów nazywają się także **a**, od dźwięku który wydawać powinny.

A, *tup.* 1) *zam.* na; *np.* a conto (na rachunek). 2) = *zam.* po; *np.* a 75 Rbl. t. j. po 75 rubli.

Abaddon, **a**, *bim.* m. *diabl.* (z hebr.) oznacza skażenie, zepsucie, zgubę; *przen.* w Star. Test. piekło, śmiarc wieczna; w Apokalipsie anioł przepaści, zaguby, wódz strasznej szarańczy, wysłany z piekła dla ukarania wystę-

Filtry część 1.

19

The screenshot shows a web interface for a Polish dictionary. At the top, there is a navigation bar with letters A-Z and a 'Pomoc' button. Below it, search options include 'Wyraz hasłowy kończący się:' with a dropdown menu, a search box containing 'é', and buttons for 'Znajdź!' and 'Wyloguj!'. A secondary search bar shows 'Otwórz hasła' and 'na stronie 600 / 2280'. On the right, there are buttons for 'Układ' and 'filtry >>'. A 'Wybrane filtry' section contains a 'wyczyść' button. A 'Dodaj filtr:' dropdown menu is open, showing a list of filter categories: fonetyka, fleksja, części mowy, liczba, rodzaj, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, czasownik, słowotwórstwo, terminologia naukowa, terminologia wg, profesjolekty, etymologia, stylistyka, and pragmatyka. The main content area displays a list of words starting with 'LUDJ.', including 'Ludjon, u, lm. y, m. fizyczne narzędzie', 'Djabelkiem Dekarta.', 'Ludka, i, lm. i, ż. imię żeńskie ze staro-słowiańskich czasów.', 'Ludkupny, a, e, p. który kupuje ludzi', 'Ludnić, ił, i, scs. nd. ludnym czynić', 'Ludniej, ps. st. w. od Ludno.', 'Ludniejszy, a, e, p. st. w. od Ludny.', 'Ludno, ps. w ludzi liczą. Ludno, ludność', and 'Ludność, ści, blm. ż. ilość ludzi.' A left sidebar shows a list of words starting with 'A' and their counts, with '1-200/2098' and 'artykuły hasłowe: 1759' at the top.

Filtry część 2.

20

The screenshot shows a web interface for a Polish dictionary. At the top, there is a navigation bar with letters A-Z and a 'Pomoc' button. Below it, search options include 'Wyraz hasłowy kończący się:' with a dropdown menu, a search box containing 'é', and buttons for 'Znajdź!' and 'Wyloguj!'. There are also controls for 'Otwórz hasła' (with a dropdown), 'na stronie' (600 / 2280), and a percentage filter (- 200 % +). A 'Układ' button and a 'filtry >>' button are also present.

On the left side, there is a list of words starting with 'A', each followed by a number in brackets (e.g., 'A [3]'). A search bar at the top of this list shows '1-200/2098' and 'artykuły hasłowe: 1759'.

The main content area displays the search results for the word 'LUDJ.'. The text is as follows:

LUDJ.

Ludjon, u, lm. y, m. fizyczne narzędzie
Djabelkiem Dekarta.

**Ludka, i, lm. i, ż. imię żeńskie ze staro-
słowiańskich czasów.**

Ludkupny, a, e, p. który kupuje ludzi.

Ludnić, ił, i, scs. nd. ludnym czynić,
Ludniej, ps. st. w. od Ludno.

Ludniejszy, a, e, p. st. w. od Ludny.

Ludno, ps. w ludzi licząco. Ludno, ludność
ra. Ludno jechać, t. j. z wielką asystencją

Ludność, ści, blm. ż. ilość ludzi.

On the right side, there is a 'Wybrane filtry' section with a 'wyczyść' button. Below it is a 'Dodaj filtr:' section with a dropdown menu and a list of filter categories:

- pragmatyka
- poprawność
- autor i źródło
- leksyka
- semantyka
- zasięg terytorialny
- zasięg chronologiczny
- mówiąc
- o ciele
- o czasie
- o ilości i liczbie
- o instrumentach
- o kolorach
- o ludziach
- o odzieniu
- o płynach

Filtry część 3.

21

The screenshot shows a web interface for a Polish dictionary. At the top, there is a navigation bar with letters A-Z and a 'Pomoc' button. Below it, search options include 'Wyraz hasłowy kończący się:' with a dropdown menu, 'a fronte' with a dropdown, and 'Znajdź!' and 'Wyloguj!' buttons. A search bar contains 'hasła' and 'na stronie 600 / 2280'. There are also buttons for 'Otwórz', 'Układ', and 'filtry >>'. A 'Wybrane filtry' section has a 'wyczyść' button. A 'Dodaj filtr:' section has a dropdown menu with the following options: 'o czasie', 'o ilości i liczbie', 'o instrumentach', 'o kolorach', 'o ludziach', 'o odzieniu', 'o płynach', 'o pojazdach', 'o pokarmach', 'o przyrodzie', 'o roślinach', 'o zwierzętach', and 'ciąg znaków' (with sub-options: 'w całych hasłach', 'tylko w definicjach', 'tylko w cytatach').

The main content area displays the following text:

Lula, i, *lm. e, ż. 1*) i *zdr. Lułka, i, lm. i, ż.* (w języku dzieciennym) kolébka. *Dość już bawiłeś* ...
= *praw. m. i ż. człowiek niezgrabny.*

LUDJ.

Ludjon, u, *lm. y, m.* fizyczne narzędzie.
Djabelkiem Dekarta.

Ludka, i, *lm. i, ż.* imię żeńskie ze starożytności.
słowiańskich czasów.

Ludkupny, a, e, p. który kupuje ludzi.

Ludnić, ił, i, *scs. nd.* ludnym czynić,
Ludniej, ps. st. w. od Ludno.

Ludniejszy, a, e, p. st. w. od Ludny.

Ludno, ps. w ludzi liczą. Ludno, ludność.
ra. Ludno jechać, t. j. z wielką asystencją.

Ludność, ści, *blm. ż.* ilość ludzi.

Wyszukiwania szczegółowe

22

A B C Ć D E F G H I J K L Ł M N O Ó P Q R S Ś T U V W X Y Z Ź Ż Pomoc

Wyraz hasłowy kończący się: é a fronte Znajdź! Wyloguj!

Otwórz hasła na stronie 628 /2280 - 100 % Układ filtry >>

Wybrane filtry wyczyść

stylistyka piesz. (59)

rodaj filtr:

Mameczka, i, *im. i, ż. piesz.* mamka, v. matka.

MAŁŻ 628

tamtą żoną. 1) = *fig. prow.* członek wstydlawy męzki, miejsce wstydlawe niewieście. *Macać małżeństwo. Przystąpić do małżeństwa. Zaiynwać v. wyswać małżeństwa. Odprawić małżeństwo, obcować z żoną lub z jakąbydli kobietą.*

Małżonek, nka, im. nkowie, m. 1) mężczyzna mający żonę, ob. *Mżi.* 2) = *w im. zb. mżi z żoną, ob. Małżeństwo.*

Małżonka, i, im. i, i. kobieta mająca męża, ob. *Żona.*

Małżonkarsz, a, im. e, m. każdy inny nie mżi z żoną obcujący; swodziciel żon, eudzolozca.

Małżonkować, ał, nje, acz. nd. 1) kogo, *prze.* poślubić kogo, złczyć się małżeństwem. *Zda się jęj, że kto tylko na nią spojrzzy, chciałby ją małżonkować, ob. Poślubić, 2) = s kim; odbywać obcowanie z żoną lub inną kobietą. *Tęj nocy małżonkowali z sobą. Małżonkował z nią. = się, st. 1) s kim; zaślubić się. Z czwartą żoną małżonkował się, ob. Żenić się. 2) = komu; przymilać się, zalecać się. Małżonkuje się kochanej niewieście.**

Małżonkowanie, a, bim. n. 1) *prze.* poślubianie kogo, łączenie się małżeństwem. 2) = obcowanie z żoną lub inną kobietą. = się, *zaim. ob. Małżonkować się.*

Małżonkowy, a, e, p, do małżonka należący, małżonkowi włściwy, od małżonka pochodzący.

Małżowina, y, im. y, i. skorupka od małża.

Małżowiniec, nica, bim. m min. zbiór muszel czyli

Filtr fonetyka

A B C Ć D E F G H I J K L Ł M N O Ó P Q R S Ś T U V W X Y Z Ź Ż Pomoc

Wyraz hasłowy kończący się: é a fronte Wyloguj!

Otwórz hasła na stronie 9 /2280 200 % Układ

1-30/30
artykuły hasłowe: 29

Agio [9]
Agitato [9]
Ale [14]
Alla-zoppa [15]
Animoso [22]
Aphelium [26]
Appogiatura [27]
arraurut
Arrow-root [31]
A conto [6]
A propos [27]
Chran [155]
Coda [175]
Credo [176]
Criterium [176]
Facsimile [304]
Fernec [311]
Franco [322]
Giro [345]
Girować [345]
Godność [357]
Incognito [418]
Jacco [428]
Jargon [433]
John Bull [449]

Agio, nieod. (czytaj *azjo*) (z włos.) *han. (bl. taża)*. dodatek, naddatek, przydatek, pieniądze jednego gatunku na drugi.

w której się znajdują przepisy służby Boga i
go nabożeństwa, obrządków kościelnych,
dlitw.

Agenor, a, m. mit. 1) syn Neptuna.
tenora.

Agent, v. ajent, a, Im. ci, m. 1) ogólnie
nający cudzych interesów; wyręczyciel, za
mekler. 2) = sprawujący interesa jakiego
ch. 3) = aplikant, kształcący się w pale
dach, aby wyjść z czasem na adwokata.

*Aggregat, n, Im. y, m. (z łac.) z
cząstek bez żadnej między niemi spojności.

Agio, nieod. (czytaj *azjo*) (z włos.) 1)
dodatek, naddatek, przydatek, który daje
mianie pieniędzy jednego gatunku na dru

Wybrane filtry
fonetyka cz. || czyt. || czytaj (29)
Dodaj filtr:

Filtr fleksja

The screenshot shows a search interface for a Polish dictionary. At the top, there is a navigation bar with letters A-Z and a 'Pomoc' button. Below it, search filters are visible: 'Wyraz hasłowy kończący się:' with a dropdown menu, 'a fronte' with a dropdown, and a 'Znajdź!' button. There is also a 'Wyloguj!' button. A secondary search bar contains 'Otwórz hasła' and 'na stronie 14 / 2280'. A percentage filter is set to '- 200 % +'. A 'Układ' button and a 'filtry >>' button are also present.

The search results are displayed in a list on the left, with 'Alfa [14]' selected. The main content area shows the definition of 'Alfa, nieod.' circled in blue. The text reads: 'Alfa, nieod. tak się nazywa głoska A w greckim abecadle. Ostatnią głoską tegoż abecadła jest omega. Stąd owo wyrażenie Chrystusa Pana: *Jam jest alfa i omega*, znaczy dosłownie: *Jam jest początkiem i końcem wszelkich rzeczy*.'

On the right side, a filter panel is visible, showing 'Wybrane filtry' with a 'wyczyść' button. The active filter is 'fleksja nieod.' with a minus sign and '(906)' next to it. Below it, there is a 'Dodaj filtr:' section with a dropdown menu.

Filtr części mowy

The screenshot shows a Polish dictionary search interface. At the top, there is a search bar with the text "Wyraz hasłowy kończący się:" followed by a dropdown menu containing "é" and "a fronte". To the right of the search bar are buttons for "Znajdź!", "Wyloguj!", and "Pomoc". Below the search bar, there are navigation controls: "Otwórz hasła" with a dropdown, "na stronie" with a value of "62", a separator "/2280", a percentage field set to "200%", and a "Układ" button. A "filtry >>" button is also present.

The main content area displays the search results for the word "Bez". On the left, a list of words is shown with their respective counts: Bez [62], Coraż [175], Dla [223], Dla, Do [226], Do koła [233], Krom [548], Kromia, O [793], Ob [794], Od [836], Od, Ode, Ode [844], Okrom [898], Okromia, Oprócz [918], Per [985], Po [1035], Po [1036], Pod [1051], Pode [1057], Podla, Podle [1063], Podło, Podług [1065], Podług [1065].

The main text area shows the definition of "Bez, *pmk.* oznacza brak, niebytność, wyłączenie (...). Pomorzanie przez* mała swego nie dokatali, *zam.* bez mata. Zachowywano też zmianę nawet i w słowach składanych, np. *przezpieczny, zam.* bezpieczny tem się wyjaśniają dotąd jeszcze używane sposoby mówienia z musu, bez dzięki), 1)nie mający, krom. *Okręt bez sternika, bogactwo bez mądrości, pan bez s dzieci, ziemianin bez kmieci*, dom. za nic. *Dobre rządko bez złego. Bez czego możesz być, zamiecha*, przez linijkę między ilościami wzdłuż położona). 3) = nieco, pomimo, mijając. *Król nie z Namienności w nas bez nas powstają*. 4) *Nie bez tego*, zapewne, wielkie podejrzenie. *Nie bez czytała. Bezemnie, zam. bet tonie*.

Below the main text, there is a section titled "wyr.); e) *indyjski* (Mellia asedavach), Bez, *pmk.* oznacza brak, niebytność, wyłączenie (...). *bes*, w dawnych pisarzach często znajduje np. *Pomorzanie przez mała swego nie dokatali*. Zachowywano też zmianę nawet i w słowach składanych, np. *przezpieczny, zam.* bezpieczny tem się wyjaśniają dotąd jeszcze używane sposoby mówienia z musu, bez dzięki), t. j. z musu, bez dzięki), 1)nie mający, krom. *Okręt bez sternika, bogactwo bez mądrości, pan bez sługi, książę bez ziemi, ojciec bez dzieci*.

On the right side, there is a "Wybrane filtry" section with a "wyczyść" button. Below it, the selected filter is shown: "części mowy pmk. - (41)". There is also a "Dodaj filtr:" section with a dropdown menu.

Filtr etymologia

26

The screenshot shows a search interface for a Polish dictionary. At the top, there is a navigation bar with letters A-Z and a 'Pomoc' button. Below it, search options include 'Wyraz hasłowy zaczynający się:' with a dropdown menu, 'a fronte' with a dropdown, and 'Znajdź!' and 'Wyloguj!' buttons. The search results are displayed on a page with 'Otwórz hasła' and 'na stronie 13 / 2280'. A 'filtry >>' button is visible. On the left, a list of words is shown, with 'Aldebaran [13]' circled in blue. The main content area shows the entry for 'Alabastrowy', with the word 'Alabastrowy' circled in blue. The text describes the word's etymology and usage. On the right, a 'Wybrane filtry' section shows 'etymologia z arab.' with a minus sign and '(46)' next to it. A 'Dodaj filtr:' section is also visible.

Wyraz hasłowy zaczynający się: a fronte Znajdź! Wyloguj!

Otwórz hasła na stronie 13 / 2280 - 200 % + Układ filtry >>

1-57/57
artykuły hasłowe: 46

Aldebaran [13]
Algebra [14]
Alkiemes [15]
Alkoran
Almikantarát [16]
Arkan [30]
Barak [49]
Baraka
Bezoar [66]
Deneb [216]
Emir [297]
Fakir [304]
Farys [308]
Fetfa [311]
Fetfah
Haczycz [389]
Hadzi [389]
Hafiz [389]
Hanefita [392]
Hanifita
Haracz [393]
Harem [393]
Haszysz
Hegira [396]
Hura

Aldebaran, a, *blm. m.* (z arab.) *os. najj. południowym jego oku, (ob. astr. Bv&)* blisko k

Alabastrowy
do alabastru podobna
bustowa. 2) =

Alabastryt, w
go gipsu, używaj
rzeźb, kolumn po
ozdobnych przedm
mur biały posągow

Alabatysa, y
Ratajniczy, żeńsk
dusza niewieścia.

Wybrane filtry wyczyść
etymologia z arab. - (46)
Dodaj filtr:

Filtry etymologia i terminologia naukowa

27

The screenshot shows a dictionary interface with a search bar at the top containing the word 'é' and a dropdown menu set to 'a fronte'. Navigation buttons include 'Znajdź!', 'Wyloguj!', and 'Pomoc'. A secondary navigation bar shows 'Otwórz hasła' and 'na stronie 16 / 2280'. A left sidebar lists 'artykuły hasłowe: 2', 'Aldebaran [13]', and 'Almikantarát [16]'. The main content area displays the entry for 'Almikantarát, u, lm. y, m', with sub-entries for 'Almanach', 'Almandyn', and 'Almarja i Oka'. A blue-bordered box highlights a filter panel on the right with the title 'Wybrane filtry' and a 'wyczyść' button. The panel lists two active filters: 'terminologia naukowa' with a dropdown set to 'as.' and a minus sign followed by '(2)', and 'etymologia z arab.' with a dropdown set to 'z arab.' and a minus sign followed by '(2)'. Below these is a 'Dodaj filtr:' section with an empty dropdown menu.

Filtry etymologia i ciąg znaków

28

The screenshot shows a web interface for a Polish dictionary. At the top, there is a navigation bar with letters A-Z and a 'Pomoc' button. Below it, a search bar contains 'Wyraz hasłowy zaczynający się: é a fronte' and a 'Znajdź!' button. To the right is a 'Wyloguj!' button. Below the search bar, there are navigation controls: 'Otwórz hasła na stronie 208 /2280' with left and right arrows, a zoom control set to '- 200 % +', and a 'Układ |' button. On the far right is a yellow 'filtry >>' button.

On the left side, there is a sidebar with a list of words: 'Dandy [208]', 'Dandy', 'Dandys', and 'Dżentlmen [289]'. Above the list is a '<<' button and '1-4/4' indicating the current page. Below the list is the text 'artykuły hasłowe: 2'.

The main content area displays the definition for 'Dandy, v. Dandys, *mod. m. v. I* pilnujący prawideł mody.' Below this, there is a list of related words: 'pięćdziesięciu cor w całych hasłach', 'Dandy, v. Dandys', 'Dandowicze, v. dzi, dy', 'Danebrogę ord', 'świętej chorągwi da', 'Danga, i, *lm. i,* pońskiego piorunow', 'ob. *Denga.*', 'Dangiel (herb); dwa listki winne.', 'Danica, y, *blm.* Juternicy, znaczy ś', 'trzeuce, ob. Juternic', 'Danie, a, *lm. a,*

On the right side, there is a 'Wybrane filtry' section with a 'wyczyść' button. It contains two filters: 'etymologia z an. || z ang.' with a dropdown arrow and a '-' button, and 'człowiek' with a '-' button. Below this is a 'Dodaj filtr:' section with a dropdown arrow.

Filtry etymologia i ciąg znaków

The screenshot shows a web interface for a Polish etymology dictionary. At the top, there is a navigation bar with letters A-Z and a 'Pomoc' button. Below it, a search bar contains the text 'Wyraz hasłowy zaczynający się: é a fronte' and a 'Znajdź!' button. A 'Wyloguj!' button is also visible. On the left side, there is a sidebar with a search filter box containing the text 'artykuły hasłowe: 2' and a list of search results: 'Dandy [208]', 'Dandy', 'Dandys', and 'Dżentlmen [289]'. The main content area displays the definition for 'Dandy', which is highlighted with a blue box. The definition reads: 'Dandy, v. Dandys, nieod. m. v. Dandy, ego, lm. dowie, v. dzi, dych, m. (z an.) elegant, człowiek światowy, pilnujący prawideł mody.' Below this, there are several other entries: 'pięćdziesięciu cor danajdami zwanych.', 'Dandy, v. Dandys, nieod. m. v. Dandy, ego, lm. dowie, v. dzi, dych, m. (z an.) elegant, człowiek światowy, pilnujący prawideł mody.', 'Danebrog order; duński order, tak nazwany od świętej chorągwi danebrog (Daenen burg).', 'Danga, i, lm. i, ż. 1) mit. bicz w ręku Tyermesa, lapońskiego piorunowładcy, znaczy Tęczę. 2) = (moneta), ob. Denga.', 'Dangiel (herb); pas przez środek tarczy, na którym dwa listki winne.', 'Danica, y, blm. ż. mit. inne imię słowiańskiej bogini Juternicy, znaczy światłość łamiącą się z cieniami w Jutrzeuce, ob. Juternica, Dnica, Świetylusza.', and 'Danie, a, lm. a, n. 1) udzielenie czego ze swój własno-'. The interface also includes a 'filtry' button on the right and a 'Otwórz' button on the left.

Filtr *mówiąc o ludziach*

30

The screenshot shows a search engine interface with a search bar at the top containing the text "Wyraz hasłowy zaczynający się: é a fronte" and a "Znajdź!" button. Below the search bar, there are navigation controls including "Otwórz hasła", "na stronie 304 /2280", and a percentage filter set to "200%". A "filtry >>" button is visible on the right. On the left side, there is a sidebar with a list of search results, including "Fajnowaty [304]" and "Jałowy [432]". The main content area displays a list of search results, with a dropdown menu open for the filter "o ludziach". The dropdown menu contains the following options: "o aktorze || o aktorach", "o autorze || o autorach", "o autorze, dziele, przedmiocie", "o bałamutach puszczących się, nadętych", "o chorym", "o człowieku gienjalnym", "o człowieku grubym, ociężałym", "o człowieku, narodzie", "o człowieku prowadzącym życie niepodległe i ustronne", "o człowieku suchotniku", "o człowieku uczonym", "o człowieku || o człow. || o ludziach || o ludziach tylko", "o duchownych", "o dziecku || o dziecku nowonarodzonem || o dzieciach || o dzieciach małych || o małych dzieciach", "o istocie żyjącej", and "o jeźdźcu". The option "o aktorze || o aktorach" is currently selected and highlighted in blue. A pink oval highlights the "o ludziach" filter and its dropdown menu.

Filtr *mówiąc o ludziach* ...

31

The screenshot shows a web interface for a Polish dictionary. At the top, there is a navigation bar with letters A-Z and a 'Pomoc' button. Below it, a search bar contains 'Wyraz hasłowy zaczynający się:' followed by a dropdown menu showing 'é' and 'a fronte', and a 'Znajdź!' button. To the right is a 'Wyloguj!' button. Below the search bar, there are navigation controls: 'Otwórz hasła' with a dropdown, 'na stronie 304 / 2280', and a percentage filter set to '200%'. A 'Układ' button is also present. On the left side, there is a sidebar with a list of search results: '1-2/2', 'artykuły hasłowe: 2', 'Fajnowaty [304]', and 'Jajowy [432]'. The main content area displays the search results for 'Fajnowaty, a, e, p. *teat. posp. żart.* (o aktorze) *pojmujący najdrobniejsze odcienia sztuki.*'. The phrase '(o aktorze)' is circled in pink. Below this, several entries are listed in bold, italicized font: 'Fajnowaty, a, e, p. *teat. posp. żart.* (o aktorze) *pojmujący najdrobniejsze odcienia sztuki.*', 'Fajt! *w.* oznaczający *na*głość, *prędkość*; *smyk!* *Fajt i w nogi, v. fajt i uciek!* *Fajt!* *przewrócił się i leży.*', 'Fajtać, *ał, a, szc. nd. czém; posp. kiwać, śmigać. Pies fajta ogonem.*', 'Fajtuś, *sia, lm. sie, m. żart.* *blażen, pyszałek.*', 'Fakcja, *ji, lm. je, ż. (z łac.) partja, stronnictwo. Na dwie facje podzieliło się miasto.*', 'Fakcjonista, *y, lm. ści, m. robiący facje, stronnictwa; przen. burzyciel, buntownik.*', 'Fakir, *a, lm. y, v. owie, m. (z arab.) arab^o i innych żebrzący.*

Filtr liczba

A B C Ć D E F G H I J K L Ł M N O Ó P Q R S Ś T U V W X Y Z Ź Ż Pomoc

Wyraz hasłowy kończący się: é a fronte Znajdź! Wyloguj!

Otwórz hasła na stronie 508 /2280 - 100 % + Układ filtry >>

Wybrane filtry: wyczyść

liczba w lm. - (432)

blm.
blp.
część w lm.
tylko w lm.
w lm.

Kolka [508]
Kolki
Kollo [509]
Kolor [509]
Kolory
Kombinacja [512]
Koncylija
Koncylium [516]
Koneweczka [517]
Konflagrata [517]
Konserwa [520]
Konsylium
Kontrakt [521]
Kontraktujący [521]
Konwulsja [522]
Kończyna [523]
Koronka [527]
Koronczyk [528]
Korzeń [529]
Kosa [530]
Kosmatka [530]
Koszulka [533]
Kot
Kotewka [535]
Kozieł [537]
Kratka [542]
Kraweź [542]

Kolka, i, *lm.* i, *ż.* 1) in. *Kolka*, choroba; kłucie, bole w kiszczkach. *Kolka w boku*. *Cierpka historyczna, wietrzysta, pletoryczna*, i t. d. **Kolka**, in. *Morzysko ołowne, ołowiane, med.* właściwie do wewnątrz jakiejbałż soli ołowianej (które są powoluemi truciznam1); ulegają jej octanu ołowiu, zajmujący się tarcie m farby, pracujący po ołowianych hutach, dostają nich zupełnie władzę. 2) = ość rybna. 3) = *bot.* główka kołaca na Oście, na Łopianie i t drzew iglastych opadłe, in. igliwie. 5) = *heral.* topór w złotem i błękitném polu.

KOLE. 508

pisowni skterowało, lecz od starego boga słowiańskiego, również od Polaków oezzonego *Kołądy* lub *Koledy*, *Kołady*, znaczącego *Janusa*. 2) = *ob. Kołęda*.

Kolender (*Kołąder*, *Kolander*, dawn. *Koryander*), **dra**, *blm. m. v. Kolendra* (*Kołądra*, *Kolandra*, dawn. *Koryandra*), **dry**, *blm. i.* 1) *bot.* (*Coriandrum*), roślina z rodziny *Baldaszkowatych* (*Umbelliferae*), należąca do klasy *54j*, rzędu *dicusłupkowego*, węd. ukl. Linn.; gatunek: = *ogrodowy v. swycrajny* (*C. sativum*), niek. *Polskim pieprsem* zwany, pochodzi ze Wschodu, dziś w połudn. Europie rośnie dziko, a dla aromatyczno-przyjemnego zapachu i smaku nasion, które używają się za przyprawę kuchenną, wszędzie w ogrodach się zasiewa; łodygę ma półtora-łokciową, kwiaty białe; świeża roślina odznacza się odróżliwym pluskwianym odorem. 2) = *sz.* ziarna tejże rośliny.

Kolendowy tur, **a**, *blm. m. mit.* o którym podają Marcin z Urzędowa i Gizeli archimandryta kijowsko-pieczarski, że należał do świętku boga Kolendy. Parobki prowadzili tura po wsi, w którego przeobraził się jeden z nich, wykrzykując: *Hej Kołęda, Kołęda!* Dziewki dawały im mięsiva i krupy, a za to wieczorem były zapraszane od nich

białobrowisty (*T. superciliosus*). 4 = *rudawy* (*T. granatinus*). 6 = *aksamitowy* (*T. auruleotus*). 8 = *łosterny* (*T. leucurus*). 11 = *czuły* (*T. Thaumastus*). 13 = *ciemnosielony* (*T. Ramphoceros*). III. **Przy**

Kołybyk, **a**, *lm. i.*, *m.* 1) = *posp. rzeźnik*. 2) = *posp. rzeźnik*.

Kolica, **y**, *lm. e. i.*

Koliczany, **a**, *e*, *p.* 1) = *posp. rzeźnik*. 2) = *ob. Eliptyczny*.

Kolico, *ob. Kolowac*.

Koligacisz, **ii**, *lm.* 1) = *posp. rzeźnik*. 2) = *posp. bratać się*. 3) = *posp. rzeźnik*.

Koligacja, **ji**, *lm. j.* 1) = *posp. rzeźnik*. 2) = *posp. rzeźnik*. 3) = *posp. rzeźnik*. 4) = *posp. rzeźnik*. 5) = *posp. rzeźnik*. 6) = *posp. rzeźnik*. 7) = *posp. rzeźnik*. 8) = *posp. rzeźnik*. 9) = *posp. rzeźnik*. 10) = *posp. rzeźnik*. 11) = *posp. rzeźnik*. 12) = *posp. rzeźnik*. 13) = *posp. rzeźnik*. 14) = *posp. rzeźnik*. 15) = *posp. rzeźnik*. 16) = *posp. rzeźnik*. 17) = *posp. rzeźnik*. 18) = *posp. rzeźnik*. 19) = *posp. rzeźnik*. 20) = *posp. rzeźnik*. 21) = *posp. rzeźnik*. 22) = *posp. rzeźnik*. 23) = *posp. rzeźnik*. 24) = *posp. rzeźnik*. 25) = *posp. rzeźnik*. 26) = *posp. rzeźnik*. 27) = *posp. rzeźnik*. 28) = *posp. rzeźnik*. 29) = *posp. rzeźnik*. 30) = *posp. rzeźnik*. 31) = *posp. rzeźnik*. 32) = *posp. rzeźnik*. 33) = *posp. rzeźnik*. 34) = *posp. rzeźnik*. 35) = *posp. rzeźnik*. 36) = *posp. rzeźnik*. 37) = *posp. rzeźnik*. 38) = *posp. rzeźnik*. 39) = *posp. rzeźnik*. 40) = *posp. rzeźnik*. 41) = *posp. rzeźnik*. 42) = *posp. rzeźnik*. 43) = *posp. rzeźnik*. 44) = *posp. rzeźnik*. 45) = *posp. rzeźnik*. 46) = *posp. rzeźnik*. 47) = *posp. rzeźnik*. 48) = *posp. rzeźnik*. 49) = *posp. rzeźnik*. 50) = *posp. rzeźnik*. 51) = *posp. rzeźnik*. 52) = *posp. rzeźnik*. 53) = *posp. rzeźnik*. 54) = *posp. rzeźnik*. 55) = *posp. rzeźnik*. 56) = *posp. rzeźnik*. 57) = *posp. rzeźnik*. 58) = *posp. rzeźnik*. 59) = *posp. rzeźnik*. 60) = *posp. rzeźnik*. 61) = *posp. rzeźnik*. 62) = *posp. rzeźnik*. 63) = *posp. rzeźnik*. 64) = *posp. rzeźnik*. 65) = *posp. rzeźnik*. 66) = *posp. rzeźnik*. 67) = *posp. rzeźnik*. 68) = *posp. rzeźnik*. 69) = *posp. rzeźnik*. 70) = *posp. rzeźnik*. 71) = *posp. rzeźnik*. 72) = *posp. rzeźnik*. 73) = *posp. rzeźnik*. 74) = *posp. rzeźnik*. 75) = *posp. rzeźnik*. 76) = *posp. rzeźnik*. 77) = *posp. rzeźnik*. 78) = *posp. rzeźnik*. 79) = *posp. rzeźnik*. 80) = *posp. rzeźnik*. 81) = *posp. rzeźnik*. 82) = *posp. rzeźnik*. 83) = *posp. rzeźnik*. 84) = *posp. rzeźnik*. 85) = *posp. rzeźnik*. 86) = *posp. rzeźnik*. 87) = *posp. rzeźnik*. 88) = *posp. rzeźnik*. 89) = *posp. rzeźnik*. 90) = *posp. rzeźnik*. 91) = *posp. rzeźnik*. 92) = *posp. rzeźnik*. 93) = *posp. rzeźnik*. 94) = *posp. rzeźnik*. 95) = *posp. rzeźnik*. 96) = *posp. rzeźnik*. 97) = *posp. rzeźnik*. 98) = *posp. rzeźnik*. 99) = *posp. rzeźnik*. 100) = *posp. rzeźnik*.

Filtr liczba

A B C Ć D E F G H I J K L Ł M N O Ó P Q R S Ś T U V W X Y Z Ź Ż Pomoc

Wyraz hasłowy kończący się: é a fronte Znajdź! Wyloguj!

Otwórz hasła na stronie 285 /2280 - 100 % + Układ | **filtry >>**

Wybrane filtry wyczyść

liczba blp. - (719)

Dodaj filtr:

Dziobacze, ów, blp. m. geol. ob. Ornyfity.

DZIK. 285

czy: kaleczy, *idzie na dym*, t. j. po strzale na strzelca (toż o niedźwiedziu, losiach); dzik odzywa się *gwizdaniem, gruchaniem, kwikaniem, grzechotaniem, krzykaniem, szumem; buchta*, miejsce porwy przez dzika; *droga*, miejsce jego przechodu; krew dzika *pośoka*; dzik tłusty *swie się sadłisty. Sieci na dzika*, t. j. plachty, z któremi się robi obława na dzika. 2) = *u drzewa*; wilk, wyrostek dziki. 3) = dziki człowiek, unikający ludzi. *To dzik, co ani się pokazuje w świecie. Jego łona wielki dzik, nie widuje nikogo.*

Dzikawy, a, o, p. różnój farby. *Komonica siele ma nasienie drobne dzikawe.*

Dziki, a, ie, p. 1) drapieżny, srogi. *Dziki zwierzęta. Lud dziki. Obyczaje dzikie. fig. To zwiers dziki. Dzikie serce. Dzikie charakter. Dzika radość.* 2) = nieugiętkany. *Zajęc jest bardzo bojaltwy i dziki. Nie bądź tak dzika. Jessce dziki.* 3) = (o gruntach, roślinach), nieuprawny, leśny, polny. *Dzika okolica. Dzika przyroda. Dzikie ogród. Dzikie krzewy. myś. Dzikie pole, zam. puste.* 4) = gorący, popędliwy. *Koń dziki.* 5) = dziwny. *Dzikie postacie. Dzika pretensja. Dzikie smak, sapach.* 6) = *međ. Dzikie mięso, v. tywe mięso*, które w ranach jątrzących się narasta. 7) = *farba; żelazna farba, koloru żelaznego.*

Dzikmin, u, v. a, im. y, m. bot. (Lagoecia), roślinna.

Dziko, ps. 1) srogo, surowo. *Dziko z kim postępć, obejść się.* 2) = bez uprawy. *Dziko rość.* 3) = dziwnie. *Dziko wyglądać, wydawać się.* 4) = nieprzyjemnie. *Dziko pachnąć, smakować.*

Dzikobacze, ów, blp. m. geol. ob. Ornyfity.

18=*ban/astoróg* (B. conatus). 20=*trębac* (B. buexaratus). 22=*strofny* (malaysus). 24=*rygow*. 25=*popielaty* (B. olinericus). 27=*nosaty* (B. rhynchos).

Dzioboszczyk, aka leżący do rędu jaszczurki.

Dziobowaty, a, o, p. *dziobowaty*, t. j. zakodex.

Dziobowy, a, o, p. *Kleszcz dziobowy.*

Dziobówka, i, im. i du podkaszalych; gatunki 2=*brunatna* (R. hilara).

Dziol, u, im. y, m.

Dzion, u, im. y, m. mlany, in. *Koska.*

Dzionek, aka, im. a brzask. *Łedwo co byt dobre dwa, przys.*

Dziur, Dziur, u, im. najgrubsze wycoski lnu czeste, *Zgrzebie.*

Dziób, oba, im. ob miejsce sędbów zastępuje nasadzie do zwania sal

Budowa wyrazów hasłowych + filtr *liczba*

The screenshot shows a web-based dictionary search interface. At the top, there is a navigation bar with letters A-Z and a search bar. The search bar contains the text "Wyraz hasłowy kończący się: iny" and "na stronie 356 / 2280". Below the search bar, there are several filters: "Wybrane filtry" (Selected filters) and "liczba blp." (number of entries) set to 74. The main content area displays a list of words starting with "Gobelin", "Grochowiny", "Gronowiny", etc., with their respective page numbers in brackets. The word "Gobelin" is highlighted. The interface also shows a "Dodaj filtr:" (Add filter) button and a "Wyciść" (Clear) button.

Wybrane filtry wyczyść

liczba blp. (74)

Dodaj filtr:

Gobelin [356]

Grochowiny [372]

Gronowiny [374]

Hjacyntowiny [404]

Imieniny [416]

Jakobiny [431]

Janowiny [433]

Koźliny [539]

Krepiny [546]

Leoniny

Łuskowiny [614]

Meszczyny [647]

Męczyny [650]

Muliny [687]

Myciny [691]

Mydliny [691]

Nawiedziny [748]

Nowosiedliny [789]

Obaliny [795]

Obłowiny [808]

Obnowiny [811]

Obsiewiny [823]

Obuwiny [826]

Oczepiny [834]

Odprawiny [864]

Odwiedziny [877]

Owledziny [884]

Filtr liczba w lm.

A B C Ć D E F G H I J K L Ł M N O Ó P Q R S Ś T U V W X Y Z Ź Ż Pomoc

Wyraz hasłowy kończący się: é a fronte Znajdź! Wyloguj!

Otwórz hasła na stronie 508 /2280 - 100 % + Układ **filtry >>**

Wybrane filtry wyczyść

liczba w lm. - (432)

Dodaj filtr:

Kolka [508]
Kolki
Kollo [509]
Kolor [509]
Kolory
Kombinacja [512]
Koncylija
Koncylium [516]
Koneweczka [517]
Konflagrata [517]
Konserwa [520]
Konsylium
Kontrakt [521]
Kontraktujący [521]
Konwulsja [522]
Kończyna [523]
Koronka [527]
Koronczyk [528]
Korzeń [529]
Kosa [530]
Kosmatka [530]
Koszulka [533]
Kot
Kotewka [535]
Kozieł [537]
Kratka [542]
Kraweź [542]

Kolka, i, *lm.* i, *ż.* 1) in. *Kolika*, choroba; kłucie, bole w kiszkaach. *Kolka w bólu* *spazmatyczna, historyczna, wietrzysta, pletoryczna*, i t. d. **Kolka**, in. *Morszysko ołowne, ołowne* powstająca od użycia do wewnątrz jakiejś białej soli ołowianej (które są powolnymi truciznami) po fabrykach blejwasu. octanu ołowiu, zajmujący się tarciami farby, pracujący po dretwieniu w rękach i tracący w nich zupełnie władzę. 2) = ość rybia. 3) = *bot.* główka kołki t. d. 4) **Kolki**, w *lm.* igły suche z drzew iglastych opadłe, in. igliwie. 5) = *herald.* topór w *ż.*

KOLE. 508

pisowni skterowało, lecz od starego boga słowiańskiego, również od Polaków oezzonego *Kołądy* lub *Koledy*, *Kołady*, znaczącego *Janusa*. 2) = *ob. Kołęda*.

Kolender (*Kołąder*, *Kolander*, dawn. *Koryander*), **dra**, *blm.* m. v. **Kolendra** (*Kołądra*, *Kolandra*, dawn. *Koryandra*), **dry**, *blm.* i. 1) *bot.* (*Coriandrum*), roślina z rodziny *Baldaszkowatych* (*Umbelliferae*), należąca do klasy *54j*, rzędu *dicusłupkowego*, węd. ukl. Linn.; gatunek: = *ogrodowy v. szwajcarski* (*C. sativum*), niek. *Polskim pieprsem* zwany, pochodzi ze Wschodu, dziś w połudn. Europie rośnie dziko, a dla aromatyczno-przyjemnego zapachu i smaku nasion, które używają się za przyprawę kuchenną, wszędzie w ogrodach się zasiewa; łodygę ma półtora-łokciową, kwiaty białe; świeża roślina odznacza się odrębnym pluskwianym odorem. 2) = *sz.* ziarna tejże rośliny.

Kolendowy tur, a, *blm.* m. *mit.* o którym podają Marcin z Urzędowa i Gizeli archimandryta kijowsko-pieczarski, że należał do świętku boga *Kolendy*. Parobki prowadzili tura po wsi, w którego przeobraził się jeden z nich, wykrzykując: *Hej Kołęda, Kołęda!* Dziewki dawały im mięsiva i krupy, a za to wieczorem były zapraszane od nich

białobrowisty (*T. superciliosus*). 4 = *rudawy* (*T. granatinus*). 6 = *aksamitowy* (*T. auruleotus*). 8 = *łosterny* (*T. leucurus*). 11 = *czuły* (*T. Thaumococcus*). 13 = *ciemnosielony* (*T. Ramphocarpus recurvirostris*). III. **Przydatki**
Kolibyć, a, *lm.* i, m. *taur.* 2) = *posp.* rzeźnik
Kolica, y, *lm.* o, i.
Koliczny, a, o, p. 1) *roba.* 2) = *ob. Eliptyczny*
Kolico, ob. *Kolowac*.
Koligacisz, i, *lm.* i, *taur.* 2) = *posp.* bratać się. *Koligacisz*, i, *lm.* j, *taur.* 2) = *posp.* pokrewienstwo. 2) = *posp.* nie. *Nie ma pomiędzy* *ni*

Filtr + ciąg znaków w artykule hasłowym

36

The screenshot shows a search interface for a Polish dictionary. At the top, there is a navigation bar with letters A-Z and a 'Pomoc' button. Below it, search options include 'Wyraz hasłowy kończący się:' with a dropdown menu, a search box containing 'é a fronte', and buttons for 'Znajdź!' and 'Wyloguj!'. A secondary search bar shows 'Otwórz hasła' with a dropdown, 'na stronie 16 / 2280', and a percentage filter set to '100%'. A 'filtry >>' button is on the right.

On the left side, a list of articles is shown, including 'Alto-Viola [16]', 'altówka', 'Bas [53]', 'Basy', 'Kwinta [574]', 'Kwintel', 'Piłka [1033]', 'Sekunda [1464]', 'Strojny [1582]', 'Strój [1583]', 'Ton [1708]', and 'Wjolonczela [1869]'. The 'Alto-Viola [16]' article is selected.

The main content area displays the article for 'Alto-Viola, i, n. altówka, ż. btm. muz. podobnej budowy co sk...' with a description: 'od tychże niższy instrument.' Below this, the section 'AL.' is visible, followed by several entries: 'Allopatyczny, a, e, p. med. należący do medycyny powszechniej.', 'Alłowjacja, ji, im. je, s. (z łac.) ułtienie ciężaru, ułga; niewymaganie podatków gruntowych na czas pewny od miesskańców. ułgłych kłeskom pożarów, gradobit lub wylowu wody.', 'Alłjań, lep. aljań, od. Splyn.', 'Alłodjalny, a, e, p. praw. dziedziczny. Dobra alłodjalne, t. j. dziedziczne, dla różnicy od lennych czyli nadanych przez panującego na pewnych warunkach i na czas określony.', 'Alłodjum, im. alłodja, ów, n. (z łac. śr.) w rządzie feudalnym wyraz ten oznaczał dobra dziedziczne dla różnicy od innych dóbr, zwanych feuda t. j. danych w posiadanie przez właściciela czy do czasu, czy na zawsze, ale z włożeniem pewnych za to obowiązków na dzierżawcę.', 'Alłokacja, ji, im. je, s. (z łac.) praw. umieszczenie, samieszczenie; naznaczenie. Alłokacja summy pogramowej.', 'Alłokucja, ji, im. je, s. (z łac.) przemowa na publicznym zgromadzeniu; przemowa wodza do wojska, nauczyciela do uczniów i t. d.', 'Alłudować, ował, uje, scz. nd. (z łac.) napomknąć, zakrawać na co, przymawiać się; porównywać.', 'Alłuzja, ji, im. je, s. 1) napomknienie, stosowa-

On the right side, a 'Wybrane filtry' section is highlighted with a pink oval. It contains two filters: 'terminologia naukowa muz.' with a dropdown menu and a minus sign, and 'w całych hasłach skrzyp' with a minus sign. Below this is a 'Dodaj filtr:' section with a dropdown menu.

Wyszukiwarka internetowa

38

A B C Ć D E F G H I J K L Ł M N O Ó P Q R S Ś T U V W X Y Z Ź Ż Pomoc

Wyraz hasłowy kończący się: é a fronte Znajdź! Wyloguj!

Otwórz hasła na stronie 40 /2280 - 100 % Układ << filtry

<< 1-141/141 artykuły hasłowe: 104

Baba [40]
Babka
Bakalarstwo [45]
Bakalaurja
Barani [50]
Bisurmanstwo [82]
Bracha
Braha [106]
braja
Brus [115]
Brusek
Cielsko [166]
Czolsko [197]
Faja [304]
Filozofek [313]
Gałęza [332]
Gałęznik
Głowizna [352]
Gnojarnia [356]
Goj [358]
Gorzała [362]
Heretyczce [399]
Hrabiątko

Baba, y, lm. y, ż. 1) = stara baba, stara kobieta czyli białogłowa. Owa baba stara, Co jej starość i czoło i twarz porała, Mać o siedmiu krzyżkach. a) baba szpitalna. *Wiedzą to i baby to szpitalu, przys.* b) baba kościelna. / *baby przed kościołem o tem mówią,* c) żebraczka, uboga. *Baba przyszyła po jałmużnę,* d) baba krup na; baba na rynku, natręcie, przekupka, *najesz by baba natręcie,* e) rajfurka, kuplerka. f) rubasznie: mężatka. *Skoro dziewczęce czepiec włożą na głowę, z dziewczki staje się baba,* g) u pospólstwa: żona. *Moja baba.* A) **♀** kobieta, niewiasta ladaco. *Snadziej stu mężów, niż dwie zgodzić baby. Gdzie djabeł nie może, tam babę pośle, przys.* 1) Baba zrzedna, sekutnica. *Baba z wozu, kołom lżej, przys. Taż baba na tychże kotach, przys.* t. j. jednako zawsze, po stałemu. *fig. o mężczyźnie: tchórz, lękliwy, plotkarz. Po coście się bez hetmana wrócić? O baby! o nieczemny!* 2) = i *Babka*, matka matki, lub ojca, starka, stara matka. 3) = i *Baba położna*, kobieta położnic pilnująca, dzieci odbierająca; akuszerka. *Baby położne w gwałtownych przypadkach chrząć zwykły.* 4) — (w szachach królowa, pani. *W szachach babie próżno się nawijać, i w oczy i w rząd uderzy, w stronę takie skoczy.* 5) i *Ślepa baba*, gra dziecinna. *ob. Babka.* (= kłoc na kształt głowy ludzkiej wyciosany, który na komorach nadrzecznych dają do całowania. *Jak to tam będzie na komorze, jak się baba nadstawi.* 7) — (u cieśli) kłoc dębowy do wbijania palów w wodzie. *Stupy babami w rzekę wbijał.* 8) = (na okrętach) hak, bosak. *Ci ospekami, a hakami w skoki, a ielaznemi chwytają baby.* 9) = i *Babka*, gatunek ciasta pulchnego, pospolicie na Święta Wielkanocne, czyli na tak zwane *Święcone* robionego. *Baba chlebowa, czekoladowa, migdałowa.* 10) = gatunek gruszek baniastych. *Baby gruszki, wiele mięsiste i przyjemne.* 11) = cjiop, zatykadło, do zatykania czeluści w piecu, *v.* w kominie. 12) = *zool.* ptak, (pelicans onocrotalus). 13) = *bot.* ziele, *ob. Babka.* 11) = *as. Baby*, gromada gwiazd, Plejady 14) « = nt«od. *m.* (z tur.) u Turków: ojciec; tytuł Patriarchy Aleksandryjskiego. *Baba-Kharz*, ojciec Króla. 15) = *mysz.* nazwa sójki. 16) = *or.* szypeł tworzący się na skrętce sztabowej, kiedy zwijając ją oryle dobrej jej nie wyciągają. 17) = *or.* wiecha, którą stawia w miejscach niebezpiecznych na rzekach, aby nie wprowadzić tratwy na mieliznę. 17) = *mit.* wielka bogini słowiańska, w szeregu dwunastu niebieskich pań dziesiąta, żeński Porencuz, Jest matką dzieci, czuwającą nad niemi od zawiązku w żywocie macierzyńskim aż zgoła i wtedy, gdy umrą i do niebios wracają. Bogini ta zowie się *Jezy-Baba*, gdy wprowadza dusze ludzkie w świat i zawodzi je do nieba; zowie się zaś *Złota Baba*, jako Pani babienia i wychowania. Krząta się w blasku księżyca, lub z pochodnią w rękę, przepowiada przyszłość i daje przestrogi. Ma kształt staruszki, trzymającej jedno dziecko na łonie, a drugie przy sobie. Po świętku jej, przypadającym podczas jesieni, Jest dziś jeszcze pamiątka w tak zwanein *Babićm*. Robi się tu uwaga, że Syryjska Lucyna zwala się. *Babia ob. lecie. Jezy-Baba, Złota Baba, Jagoda Baba.*

x Znajdź: pg   Rozróżniaj wielkość liter

Wyszukiwarka internetowa

39

The screenshot shows a search interface for a Polish dictionary. At the top, there is a navigation bar with letters A-Z and a 'Pomoc' button. Below it, a search bar contains 'Wyraz hasłowy kończący się:' followed by a dropdown menu showing 'é' and 'a fronte', and a 'Znajdź!' button. To the right is a 'Wyloguj!' button. Below the search bar, there are controls for page navigation: 'Otwórz hasła' dropdown, 'na stronie' dropdown with '101' selected, '/2280', and a percentage dropdown with '100' selected. There are also 'Układ' and 'filtry >>' buttons. On the left side, a list of search results is shown, with 'Botwina [101]' selected. The main content area displays the definition for 'Botwina' and a section titled 'BORY.' with sub-entries like 'Borystennis, idy, i. mit.', 'Borysz, n. im. e. m.', 'Boryszkować, ał, uje, sn. nd.', 'Boryszkowanie, a, blm. n.', and 'Borszaki, ów, bip. m. min.'. On the right side, there are filters: 'Wybrane filtry' with a 'wyczyść' button, and a 'leksyka' dropdown with 'przys.' selected and '(930)' next to it. Below that is a 'Dodaj filtr:' dropdown. At the bottom, there is a search bar with 'Znajdź: przys' and navigation buttons: 'Następne', 'Poprzednie', 'Podświetl', and 'Rozróżnij wielkość liter'.

Botwina [101]
Boży [102]
Bóg [103]
Bój [104]
Ból [104]
Bór [104]
Brakować [107]
Brać [108]
Bratać się [108]
Bratować się
Brednia [110]
Bredzić [110]
Brewjarsz [110]
Broda [111]
Bronić się [113]
Browar [113]
Browarnia
Bród [113]
Bródka
Bróg [114]
Brydnia
Brydzic
Brzczałka [117]
Brzeg [117]
Brzczałka

Botwina, *g. blm. ż. zb.* 1) nacina buraków, liście od nich. *Krajać botwinę* obłamywać na Ogródzie z rosnących bui raków liście na warzywo, lub inny. *Botwina mdleje*, t. j. w parzeniu osiada, ubywa, więdnąć zaczyna. *Kwasić botwinę* 2) = nać bui raków z liści obrana, pokrajana i zakwaszona na zimowe zapas do sklepu, (piwnicy) ją lokować w kadziach. *Kwasić botwinę spodmiotną* młaką żytnią na prędce użycie. *Botwina krajana*. *Botwina w pęczkach*, t. j. w wiązce z kwaszonej botwiny gotowana. *Wychował się na botwinie*, *fig.* t. j. za piecem, do

BORY. 101

*wał ościstego borysa. fig. Kół go borys w szpy, t. j. znie-
wieściat, spanoszał. B) = bot. ob. Goidzieniec koralowa-
ty (Clavaria coralloides), gatunek właściwego grzyba.*

Borystennis, idy, i. mit. jedna z muz greckich. Zowie się także Borystenidą.

Borysz, n. im. e. m. podarek pieniężny lub traktament z powodu kupna lub sprzedania czego. *Dać komu na borysz. Dostać na borysz, pić borysz, t. j. traktować się, zapijać. Mój borysz. Czy zrobim borysz?* t. j. czy dobiemu targu?

Boryszkować, ał, uje, sn. nd. zapijać borysz; trakto- wać kogo z powodu kupna lub sprzedaży czego. *Boryszko- wali całą noc.*

Boryszkowanie, a, blm. n. zapijanie boryszu; trak- tament z powodu dobiecia targu o co.

Borszaki, ów, bip. m. min. ogólna nazwa dawana ciałom kopalnym, zawierającym w sobie bor, w postaci kwa- su boraksowego, lub boranów.

Boszali, e, cy służyący.
Bośd, bód 1) ezemé śpie: *piją. Bośd kon- tracić. fig. 2) = fig. razi ostrzy, a praw- dzie o grzech. cych iż pieści*

Bośniacz
Bośniak, prow. (na Szl)
Botanica (aniczny. Jec
Botanik, biegły w bota
Botanika

x Znajdź: przys   ↓ Następne   ↑ Poprzednie   Podświetl   Rozróżnij wielkość liter

40

Zapraszamy